

DŽIUNGLIŲ KNYGA

RUDYARD
KIPLING

ILIUSTRAVO
ROBERT
INGPEN

DŽIUNGLIŲ KNYGA

Geriausios pasaulio rašytojų ir dailininkų knygos vaikams

RUDYARD KIPLING

DŽIUNGLIŲ KNYGA

Iliustravo **ROBERT INGPEN**

Iš anglų kalbos vertė Saulius Repečka

Vilnius
2021

Versta iš:
Rudyard Kipling
THE JUNGLE BOOK
Templar Publishing, 2006

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Iliustracijos, Robert Ingpen, 2004
Išleista susitarus su *Welbeck Publishing*, Londonas,
Jungtinė Karalystė.
Visos teisės saugomos.
© Vertimas į lietuvių kalbą, Saulius Repečka, 2021
© Leidykla „Nieko rimto“, 2021

ISBN 978-609-441-757-3

TURINYS

I SKYRIUS

MAUGLIO BROLIAI.....13

II SKYRIUS

KA MEDŽIOJA.....43

III SKYRIUS

TIGRAS! TIGRAS!.....76

IV SKYRIUS

BALTASIS RUONIS.....104

V SKYRIUS

RIKIS TIKIS TAVIS.....132

VI SKYRIUS

DRAMBLIŲ TUMAJUS.....155

VII SKYRIUS

JOS DIDENYBĖS TARNAI.....182

RUDYARDAS KIPLINGAS

Rudyardas Kiplingas gimė 1865 m. Indijoje. Vaikystėje kartu su seserimis buvo išsiųstas mokytas į Angliją. Iš pradžių apsigyveno globėjų šeimoje, pas-
kui – šie metai būsimam rašytojui daug laimingesni – persikėlė į internatinę mokyklą. 1882-aisiais Kiplingas grįžo į Indiją ir pradėjo žurnalisto karjerą, rašė eilėraščius bei apsakymus ir skelbė juos leidinyje *The Civil and Military Gazette*. Rašytojas greitai išgarsėjo Indijoje ir kelios jo sukurtos istorijos buvo išleistos atskira brošiūra.

1889 m. Kiplingas grįžo į Angliją ir netrukus tapo madingo Londono literatūrinio ratelio nariu. Pirmieji bandymai imtis romano žanro buvo nesėkmingi, tačiau jo, kaip rašytojo, padėtis visiškai pasikeitė 189-aisiais, pasirodžius *Džiunglių knygai*. Įgijęs talentingo rašytojo ir poeto reputaciją, Kiplingas naująjį šimtmetį sėkmingai pradėjo romanu *Kim* ir apsakymų rinkiniu *Tiesiog istorijos*. Jam pirmajam iš anglų rašytojų 1907 m. buvo paskirta Nobelio premija.

Eilėraščius ir apsakymus Kiplingas kūrė visą gyvenimą, bet jo kūrybą vis labiau veikė aplinkui vykstantys katastrofiški istoriniai įvykiai, tarp jų – Britų imperijos subyrėjimas ir Pirmasis pasaulinis karas, kuriame žuvo vienintelis rašytojo sūnus. Kiplingas mirė 1936 m., ir netrukus jo šlovė ėmė blėsti. Tačiau pastaraisiais metais rašytoją vėl pamėgo nauja skaitytojų karta, naujai įvertinusi nepaprasta vaizduotės galia pasižyminčią gausią jo kūrybą.

DAILININKO PASTABA

Iliustruoti šią garsią knygą, pirmą kartą pasirodžiusią daugiau nei prieš šimtą metų, – ypatingas iššūkis. Aš neturiu galimybės susitikti ir pasikalbėti su žmogumi, pasivadinsiu Redaktoriumi, – Rudyardu Kiplingu. Taip pat negaliu pasišnekėti su Bahaduru Šahu, nešuliniu drambliu, Indijos registre įrašytu 174 numeriu, – jis man nepapasakos, kaip geriau pavaizduoti *Dramblių Tumajaus* įvykius. Jei tik sugebėsiu, mielai savaip praturtinsiu šias istorijas – tačiau svarbu sukurti tokius paveikslėlius, kurie nesumenkintų *Džiunglių knygai* būdingų vaizduotės ypatybių. Džiunglių gyventojus bei juos ištikusius įvykius piešiau kaip tik įstengdamas atsargiau ir tikiuosi, kad skaitytojui palikau pakankamai erdvės iš naujo leisti į kelionę po nuotykių pasaulį Indijoje, anuomet mums aprašytą Kiplingo.

Robertas Ingpenas

PRATARMĖ

Tokio pobūdžio darbo sėkmė daugeliu atžvilgių priklauso nuo žinovų geranoriškumo, ir Redaktorius, jei neišsakytų didžiausios padėkos, niekaip savo geradariams neatmokėtų už jam parodytą dosnumą.

Pirmiausia jis dėkoja išsimokslinusiame ir patyrusiam Bahadurui Šahui, nešuliniame drambliui, Indijos registre įrašytam 174 numeriu – jis drauge su savo miela seserimi Pudmine kuo mandagiausiai sutiko papasakoti *Dramblių Tumajaus* istoriją ir suteikė daug vertingos medžiagos, panaudotos pasakojime *Jos Didenybės tarnai*. Mauglio nuotyčiai buvo aprašyti skirtingu laiku ir skirtingose vietose, klausantis daugybės pasakotojų – beveiki visi jie griežtai pareiškė norą likti visiškai nežinomi. Tačiau, praėjus nemenkam laiko tarpui, Redaktorius leidžia sau padėkoti vienam indų džentelmeniui iš senųjų uolynų, garbiam aukštutinių Jako šlaitų gyventojui, už įtikinamą, nors ir kandoką, savo giminės, presbitų, apibūdinimą. Sahis, nepaprasto darbštumo ir išsimokslinimo eruditas, neseniai išformuotos Seonio rujos narys, menininkas, puikiai daugely vietinių Pietų Indijos mugių, kuriose, šokdamas su savo šeimininku, sutraukia daugelio kaimų jaunimą, grožį bei kultūrą, suteikė kuo vertingiausių žinių apie žmones, jų būdą ir papročius. Šios žinios buvo laisvai panaudotos rašant kūrinį *Tigras! Tigras!, Ka medžioja* ir *Mauglio broliai*. Už *Rikio Tikio Tavio* metmenis Redaktorius jaučiasi dėkingas vienam iš garsiausių Aukštutinės Indijos herpetologų, bebaিমiam nepriklausomam tyrinėtojų, kuris, pasiryžęs „ne gyventi, bet žinoti“ neseniai paskyrė savo gyvenimą tanatofidijų studijoms. Redaktoriui keliaujant *Indijos imperatoriene* ir sėkmingai susiklosčius aplinkybėms, jis truputį pasitarnavo vienai savo bendrakeivei. Kaip dosniai už jo pastangas buvo atlyginta, skaitytojai gali patys spręsti iš istorijos *Baltasis ruonis*.

Rudyardas Kiplingas

I SKYRIUS MAUGLIO BROLIAI

*Štai Čilas Peslys parneša naktį namolio,
Šikšnosparnis Mangas paleidžia ją laisvėn.
Į tvartus ir lūšnas jau pargintos bandos –
Čia mes karaliausim lig ryto pašvaistės.
Garbės ir galybės sau krausime duoklę,
Nasrams ir nagams pasirodyti laikas.
Ar girdit! Jau skamba „Geros jums medžioklės,
Kas Džiunglių Įstatymo laikos!“*

Džiunglių nakties daina

Vieną labai šiltą vakarą septintą valandą Seonio kalvose Tėvas Vilkas nubudo po dienos poilsio, pasikasė, nusižiovavo ir kratydamasis mieguisto sąstingio galupirščiuose vieną po kitos ištiesė letenas. Motina Vilkė tįsojo nusvarinusi didelę pilką nosį ant savo keturių inkščiančių ir besivartančių vilkiukų, o į jų urvo angą švietė mėnuo.

– Urr, – suurzgė Tėvas Vilkas. – Vėl metas medžioklėn.

Jis jau ketino šuoliais leistis pakalnėn, bet slenkstį peržengė mažas šešėlis pūkuota uodega ir sukiauksėjo:

– Telydi tave sėkmė, o Vilką Vade! Sėkmės ir stiprių baltų dantų ir tavo kilnieams vaikeliams – lai jie niekad neužmiršta šio pasaulio alkanųjų.

Tai buvo šakalas Tabakis, Dubenlaižys, o Tabakį Indijos vilkai niekina, mat jis slankioja aplink visus kiršindamas ir liežuvaudamas, be to, kaimo šiukšlynuose ryja išėdas bei odgalius. Tačiau visi jo ir prisibijo, nes Tabakis, labiau nei kas kitas džiunglėse, yra linkęs pasiusti, o tada jis pamiršta, kad yra ko nors kada nors bijojęs, ir laksto po girią kandžiodamas viską, ką sutinka kelyje. Kai pasiunta mažasis Tabakis, netgi tigras bėga slėptis, nes pasiutimas – pats gėdingiausias dalykas, koks

tik gali ištikti laukinį padarą. Mes tai vadiname hidrofobija, o jie – *dewanee*, pasiutimu, ir lekia visi šalin.

– Ką gi, užsik ir apsidairyk, – šaltai pakvietė Tėvas Vilkas, – bet maisto čia nėra.

– Vilkui nėra, – atsakė Tabakis, – bet tokiam menkam padarėliui kaip aš ir sausas kaulas – didelis skanėstas. Nes kas gi mes, gidurlogai, šakalų padermė, tokie, kad būtume išrankūs?

Jis nuskuodė į urvo galą, aptiko ne iki galo nugrauztą elnio kaulą ir atsitūpęs ėmė linksmai jį triauškinti.

– Visiems dėkoju už gardų maistą, – tarė jis laižydamasis. – O kokie dailūs kilnieji vaikeliai! Kokios didelės jų akys! Bet kokie gi jie dar jauni! Ak taip, ak taip, kaipgi aš pamiršau, kad karalių vaikai – vyrai nuo pat gimimo.

Tabakis ne prasčiau už kitus žinojo, kad nėra nelemtesnio dalyko, nei girti vaikus jų pačių akivaizdoje. Jis su malonumu žiūrėjo, kaip nejaukiai pasijuto Motina Vilkė ir Tėvas Vilkas.

Tabakis ramiai patupėjo, džiaugdamasis savo iškrėsta niekšybe, o tada piktdžiugiškai tarė:

– Šerchanas, Didysis, pakeitė savo medžioklės plotus. Visą ateinantį mėnesį jis medžios šiose kalvose, pats man taip sakė.

Šerchanas buvo tigras, įsikūręs prie Vaingungos upės, už dvidešimties mylių nuo čia.

– Jis neturi teisės, – piktai suurzgė Tėvas Vilkas. – Pagal Džiunglių Įstatymą Šerchanas neturi teisės keisti savo teritorijos iš anksto neperspėjęs. Visus medžiojamus paukščius ir žvėris jis išbaidys per dešimt mylių aplinkui, o man... man dabar tenka medžioti už du.

– Jo motina netuščiai praminė jį Lungriu, Luošiu, – tyliai tarė Motina Vilkė. – Jis nuo gimimo raišas viena koja. Štai kodėl Šerchanas medžioja tik galvijus. Vaingungos kaimiečiai pyksta ant jo, na, o dabar jis atsibastė čia, kad supykdytų ir mūsų kaimiečius. Kai jie ims naršyti po džiungles jo ieškodami, jis bus jau toli, o mums su vaikais liks tik gelbėtis nuo degančios žolės. Iš tiesų esam labai dėkingi Šerchanui.

– Ar jam perduoti jūsų dėkingumo žodžius? – pasiteiravo Tabakis.

– Nešdinkis! – suriko Tėvas Vilkas. – Nešdinkis ir medžiok su savo šeimininku. Jau pakankamai pridirbai bėdos vienam vakarui.

– Einu, – tyliai suniurnėjo Tabakis. – Štai ir Šerchanas riaumoja apačioj tankumyne. Galėjau nė neušinti burnos.

Tėvas Vilkas įsiklausė ir žemiau, iki upelio besidriekiančiame slėny, išgirdo šaižų, piktą, monotonišką urzgesį – taip unkštė nieko nesugavęs tigras, ir jam nerūpėjo, kad apie tai sužinos visos džiunglės.

– Kvaily! – išdrožė Tėvas Vilkas. – Šitai triukšmaudamas pradeda nakties darbą! Negi jis mano, kad mūsų elniai tokie pat kvaili kaip ir nusipenėję Vaingungos jautukai?

– Ššš... Ne jaučius ar elnius jis šiandakt medžioja, – sušnibždėjo Motina Vilkė. – O Žmogų.

Unkštimas pavirto aidžiu murkimu, atrodė, kad jis sklinda iš visų šalių. Nuo tokio murkimo suglumsta po atviru dangumi miegantys medkirčiai ir čigonai – ir retsykais puola tiesiai tigrui į nasrus.

– Žmogų! – Tėvas Vilkas plačiai iššiepė baltus nasrus. – Fu! Argi jam nepakanka vabalų ir varlių balose, kad ketina būti Žmogų? Ir dar mūsų žemėje!

Džiunglių Įstatymas, niekada nieko nereikalaujantis be priežasties, visiems žvėrimis draudžia būti Žmogų, nebent žudoma mokant medžioti vaikus, tačiau net ir tada liepiama ieškoti grobio už savo rujos ar genties medžioklės ploto ribų. Tikroji šio draudimo priežastis yra ta, kad jei nužudysi žmogų, vėliau ar anksčiau ant dramblių pasirodys baltieji žmonės su šautuvais ir šimtai rudųjų žmonių su gongais, raketomis bei deglais. Tada kentės visi džiunglių gyventojai. Na, o tarpusavy žvėrys kalbasi apie kitą priežastį: esą Žmogus – pats silpniausias ir mažiausiai apsiginti gebantis padaras, todėl jį liesti negarbinga. Taip pat jie sako – ir tai tiesa – kad žmogėdros nušąsta ir išbarsto dantis.

Murkimas pagarsėjo ir netrukus nuaidėjo raižus puolančio tigro „Arrr!“ O tada pasigirdo kauksmas – visai netigriškas Šerchano kauksmas.

– Nepasisekė, – tarė Motina Vilkė. – Kas ten nutiko?

Tėvas Vilkas, pabėgęs kelis žingsnius į priekį, išgirdo, kaip Šerchanas raičiodamasis brūzgyne urzgia ir nirtulingai kriokia.

– Tam kvailiui tik tiek ir pakako proto, kad šoktų į medkirčių laužą ir nusišvilintų letenas, – suniurnėjo Tėvas Vilkas. – Va ir Tabakis su juo.

– Kažkas lipa į kalvą, – karpydama viena ausimi perspėjo Motina Vilkė. – Būk pasirengęs.

Tankmėje tyliai sušnarejo krūmai ir Tėvas Vilkas pritūpė ant užpakalinių letenų ruošdamasis šuoliui. O tada, jei būtų stebėję šį reginį, būtų išvydę nuostabiausią dalyką pasauly – vilkas sustingo vidury šuolio. Jis šoko anksčiau, nei pamatė,

ant ko šoka, o pamatęs pabandė sustoti. Taigi liuoktelėjo kokias keturias penkias pėdas aukštyr ir nusileido bemaž toje pačioje vietoje, iš kurios buvo pašokęs.

– Žmogus! – suriko. – Žmogaus jauniklis. Tik pažvelk!

Tiesiai priešais jį, įsitvėręs į pažemės šakelę, stovėjo nuogas rudas, dar tik vaikščioti pramokęs vaikelis – švelnus mažutėlis su duobutėmis skruostuose, toks dar niekada nebuvo nakčia užklydęs į vilko urvą. Jis pažvelgė Tėvui Vilkui į akis ir nusijuokė.

– Ar tai žmogaus jauniklis? – pasmalsavo Motina Vilkė. – Niekad nesu tokio regėjusi. Atnešk jį čia.

Vilkas, įpratęs nešioti savo jaunikius, jei reikia, net kiaušinį sukąs jo nesukiužinęs, taigi Tėvas Vilkas nasrais suėmė vaiką už sprando ir paguldė tarp vilkiukų nė vienu dantim jam nėmaž neįdrėskęs.

– Koks mažutis! Koks plikas... ir koks drąsus! – švelniai pagyrė Motina Vilkė. Vaikutis spraudėsi pro vilkiukus arčiau prie šilto kailio. – Oho! Jis valgo drauge su kitais. Ak, štai koksai tas žmonių jauniklis. Nagi, ar buvo kada nors toks vilkas, kuris būtų galėjęs pasigirti, kad tarp jo vilkiukų – žmogaus vaikas?

– Esu girdėjęs apie tokius dalykus šen bei ten, bet to niekada nėra buvę nei mūsų rujoje, nei man gyvam esant, – atsakė Tėvas Vilkas. – Jis visiškai plikas, nė plaukelio, galėčiau jį nudobti vien kepštelėjęs letena, bet štai jis žiūri į mane ir nieko nebijo.

Staiga urvą užliejusią mėnesieną užtemdė pro angą besispraudžianti didelė kvadratinė Šerchano galva ir pečiai. Jam už nugaros spygavo Tabakis:

– Valdove, valdove, jis įlindo čionai.

Rudyardas Kiplingas (g. 1865) – anglų rašytojas, kuriam 1907 m. buvo įteikta Nobelio literatūros premija už pastabumą, vaizduotės originalumą, idėjų veržlumą ir puikų pasakotojo talentą. Jis buvo pirmasis anglų rašytojas, gavęs šį šiuo metu visame pasaulyje žinomą apdovanojimą.

„Džiunglių knyga“ – garsiausias autoriaus kūrinys vaikams. Iš viso autorius parašė dvi dalis, ši – pirmoji. Joje skaitytojai sužino, kaip žmonių vaikas, pramintas Maugliu, apsigyvena su vilkais ir auga mokydamasis Džiunglių Įstatymo. Be istorijų apie Mauglį, skaitytojai knygoje taip pat ras ir apie kitus veikėjus pasakojančių savarankiškų istorijų.

Kitos Roberto Ingpeno iliustruotos knygos:

„Vėjas gluosniuose“	„Lobių sala“
„Nuostabūs Ozo šalies burtininkas“	„Tomo Sojerio nuotyčiai“
„Aplink Žemę per 80 dienų“	„Kalėdų giesmė“
„Piteris Penas ir Vendė“	„Paslaptinis sodas“
„Alisa Stebuklų šalyje“	„Pinokio nuotyčiai“
„Alisa Veidrodžio karalystėje“	„Robinzonas Kruzas“

Korektorė Goda Baranauskaitė-Dangovienė

Maketavo Miglė Dilytė

Tiražas 3000 egz.

Išleido leidykla „Nieko rimto“

Dūmų g. 3A, LT-11119 Vilnius

www.niekorimto.lt

Spausdino UAB BALTO print

Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius

Ką sako Džiunglių Įstatymas?

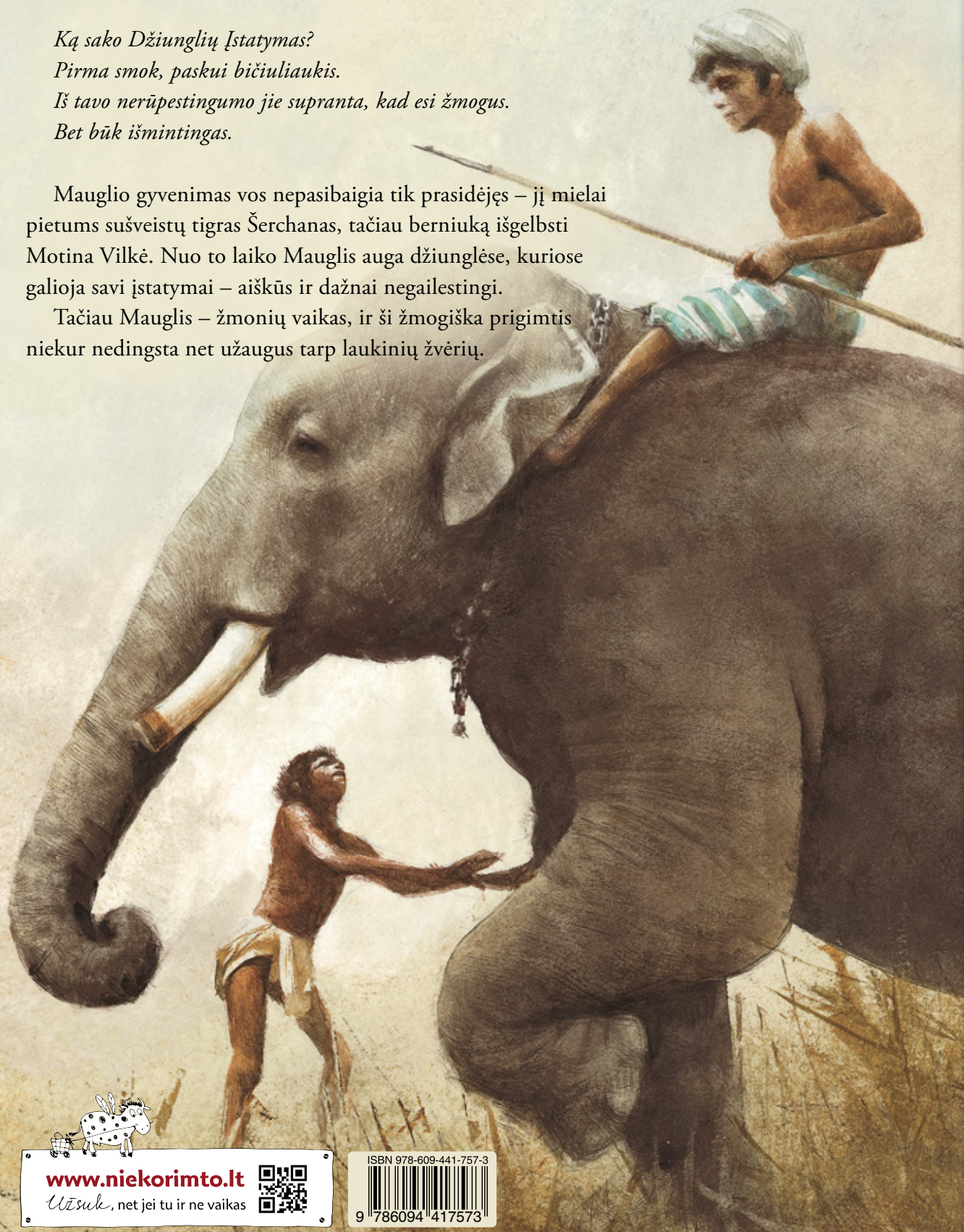
Pirma smok, paskui bičiuliaukis.

Iš tavo nerūpestingumo jie supranta, kad esi žmogus.

Bet būk išmintingas.

Mauglio gyvenimas vos nepasibaigia tik prasidėjęs – jį mielai pietums sušveistų tigras Šerchanas, tačiau berniuką išgelbsti Motina Vilkė. Nuo to laiko Mauglis auga džunglėse, kuriose galioja savi įstatymai – aiškūs ir dažnai negailestingi.

Tačiau Mauglis – žmonių vaikas, ir ši žmogiška prigimtis niekur nedingsta net užaugus tarp laukinių žvėrių.

www.niekorimto.lt

Užsuk, net jei tu ir ne vaikas

ISBN 978-609-441-757-3

9 786094 417573